

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus

NOF OA
Postboks 1041 Sentrum
0104 OSLO
Org.nr. 975 615 308

Nesodden kommune,
Plan- og bygningsavdelingen
Postboks 123
1451 NESODDTANGEN
postmottak@nesodden.kommune.no

leder@nofoa.no
Medlemsrelatert: medlem@nofoa.no
Økonomisk: kasserer@nofoa.no
Vernesaker: naturvernkontakt@nofoa.no
www.nofoa.no

Vår ref.: sak/249 - 5

Deres ref.:

Dato: 18. mars 2015

Klage på vedtatt reguleringsplan Bergerås - 09/2393

Vi viser til kunngjøring av reguleringsplan for Bergerås 25.02.2015, etter nytt vedtak i Nesodden kommunestyre 05.02.2015. Reguleringsplanen er behandlet på nytt på grunn av at Fylkesmannen i Oslo og Akershus opphevet kommunestyrets vedtak av 31.10.2015, etter at NOF OA (Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus) påklaget vedtaket. Klagefristen på det nye vedtaket er satt til 18.03.2015.

NOF OA påklaget vedtaket i brev datert 11.12.2013. Vi påpekte at vedtaket var i strid med kommuneplanen, at det er mangelfullt opplyst og at det ikke tilfredsstillende retningslinjene i naturmangfoldlovens §§ 8–12. Verken den naturfaglige kartleggingen fra 2009 eller rapporten fra 2012 ble lagt ved i den offentlige høringen.

Fylkesmannen gir i brev av 09.07.2014 følgende begrunnelse for oppheving av kommunens vedtak:

*På bakgrunn av den innsendte dokumentasjon kan ikke Fylkesmannen se at kommunen i tilstrekkelig grad har synliggjort hvordan prinsippene i nml. §§ 8-12 er vurdert, i hvilken grad de er relevante og hvilken vekt de er tillagt. Fylkesmannen mener det er helt åpenbart at en ren henvisning til den naturfaglige rapporten ikke er tilstrekkelig. Kommunen må vurdere verdiene i området og hvordan inngrepet samlet sett vil påvirke det biologiske mangfoldet. Deretter må de se dette opp mot hva de kan gjøre for å begrense skaden på naturmangfoldet og vektlegge dette mot andre viktige samfunnsinteresser. **Ved at saken ikke ble sendt ut på ny offentlig høring etter at den naturfaglige rapporten ble forelagt kommunen i 2012, eller ble tilstrekkelig vurdert, foreligger det etter Fylkesmannens syn en saksbehandlingsfeil.** Fylkesmannen kan ikke se bort fra at denne saksbehandlingsfeilen har virket inn på resultatet og virket bestemmende på vedtakets innhold. Kommunens reguleringsvedtak vurderes etter dette som ugyldig. (vår utheving).*

Videre tilføyer Fylkesmannen følgende:

Avslutningsvis finner Fylkesmannen grunn til å knytte en kort merknad til klager sin anførsel om at vedtaket er i strid med kommuneplanens planbestemmelser, § 7 om biologisk mangfold. Fylkesmannen har ikke funnet grunn til å gå inn og vurdere hvorvidt vedtaket er i strid med det biologiske mangfoldet, men som det allerede har kommet fram av Fylkesmannens drøftelse ovenfor er det tale om et inngrep i et område som er viktig for det biologiske mangfoldet. Fylkesmannen slutter seg derfor til mindretallets merknad, under kommunens klagebehandling, om at det «mangler (...) en konkret vurdering om hvordan de «avbøtende tiltakene» vil bidra til å verne biologisk mangfold.» Ved evt. ny behandling av

saken i kommunestyret må det foretas en mer utfyllende saksutredning og vurdering både av forholdet til kommuneplanen, samt de øvrige merknadene til Fylkesmannen i dette vedtak.

Kommuneplanens vedtatte reguleringsplan for Bergerås av 25.02.2015 avviker lite fra vedtak av 11.12.2013. Et større bygg (lavblokk) er tatt ut av planen samtidig som antall boenheter i resterende utbyggingsareal er økt. Dette vil medføre mindre inngrep i naturtypelokalitet 274, på østsiden av åsen. Naturtypelokalitet 350, på vestsiden av åsen, vil fremdeles bli fullstendig ødelagt. Reguleringsplanen innebærer samtidig at man forskutterer utbygging sør for Bergtunveien, ved anlegging av tilførselsvei gjennom sørøstlige deler av Bergerskogen fram til Hellvikveien. Dette inkluderer en avkjørsel inn i skogen til et sannsynlig framtidig utbyggingsområde som det ikke er igangsatt reguleringsarbeid for.

NOF OA legger med dette fram fornyet klage på saksbehandlingsfeil, med følgende begrunnelse:

Reguleringsplanen er ikke sendt på nytt offentlig ettersyn

Reguleringsplanen er ikke sendt på ny offentlig høring etter Fylkesmannens opphevelse av vedtaket, til tross for at Fylkesmannen påpeker behovet for dette (jf. uthevelse i sitat over). Mangel på ny høring er heller ikke redegjort for av rådmannen.

Konsekvensene av tiltaket er fremdeles ikke tilstrekkelig vurdert iht. naturmangfoldlovens § 8–12

Naturmangfoldlovens § 8 sier Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Effekten av tiltaket på naturmiljøet i tilknytning til Bergerås er sannsynligvis tilfredsstillende beskrevet gjennom sitat av den naturfaglige rapporten til Biofokus (Hofton 2012) – jf. vurderinger knyttet til naturmangfoldlovens § 10 om økosystemtilnærning og samlet belastning. Men fremdeles er det ikke gjort vurderinger knyttet til de rødlistede artenes bestandssituasjon og naturtypers utbredelse, samt i liten grad vurderinger knyttet til effekten av påvirkningene på arter og naturtyper. Dette må forventes i en sak der konsekvensene kan bli betydelige (jf. Fylkesmannens klagebehandling av 09.07.2014). Det framgår fremdeles ikke av rådmannens vurdering at området er kartlagt som et viktig viltområde, og det er ikke gjort noen vurderinger av tiltakets virkning på viltet. Dette gjelder også arealene sør for Bergtunveien, der det er vedtatt bygging av tilførselsvei gjennom viktig viltområde.

Vedtaket er i strid med kommuneplanen § 7 og trolig naturmangfoldlovens § 5

NOF OA mener at kommunens vedtak fremdeles er i strid med kommuneplanens planbestemmelse, § 7, som sier *Lokaliteter for biologisk mangfold skal sikres gjennom framtidige kommunedelplaner og/eller reguleringsplaner* ... Rådmannen argumenterer med at denne bestemmelsen uttrykker det generelle forvaltningsmålet for naturmangfold, og overlapper med forvaltningsmålene for naturmangfold i naturmangfoldlovens § 4 og § 5. Dette er vi ikke enig i. Naturmangfoldlovens §§ 4 og 5 uttrykker det generelle forvaltningsmålet for naturtyper og arter innenfor naturtypenes og artenes utbredelsesområde, mens § 7 i kommuneplanen uttrykker ivaretagelse av konkrete lokaliteter innenfor Nesodden kommune. Kommuneplanens bestemmelse overlapper således i begrenset grad med naturmangfoldlovens bestemmelser, og innebærer et sterkere vern av naturtyper og arter enn naturmangfoldloven.

I rådmannens redegjørelse vises det til at *området er satt av til bolig i gjeldende kommuneplan som er vedtak fattet etter plan- og bygningsloven etter at naturmangfoldloven trådte i kraft*. Man må imidlertid være klar over at når dette vedtaket ble fattet hadde man langt dårligere kunnskap om områdets biologiske verdier. En sonering bygget på mangelfulle kunnskaper kan ikke tillegges samme vekt som planens bestemmelse om at *Lokalitetene for biologisk mangfold skal sikres gjennom framtidige kommunedelplaner og/eller reguleringsplaner*. Det er heller ikke vurdert om det er mulig å bygge ut innenfor planområdet uten at viktige naturkvaliteter blir berørt, for eksempel ved å begrense utbyggingen til de arealene som ikke er kartlagt som verdifulle naturtypelokaliteter.

Som det framgår over har Fylkesmannen i sin klagebehandling av 09.07.2014 konkludert med at det er snakk om inngrep i et område som er viktig for det biologiske mangfoldet. Selv om revidert reguleringsplan innebærer noe mindre inngrep i deler av planområdet, er inngrepene i verdifulle naturmiljøer fremdeles svært omfattende ved at det ene naturområdet vil bli totalt ødelagt. De planlagte avbøtende tiltakene har relativt begrenset positiv effekt og vil på ingen måte motvirke den skaden som realisering av reguleringsplanen vil gi på verdifulle naturtyper.

Rådmannen gir i beste fall et unyansert bilde av effekten av de avbøtende tiltakene når han skriver følgende i sin anbefaling:

Planens byggeområde er redusert for å ivareta lokalitet 274. Lokalitet 350 vil bli bygget ned, men de mest interessante funnene av arter flyttes inn i området som er avsatt til natur.

Flytting av stokker med rødlistearter er positivt, men vil neppe redde de mest sjeldne artene. Vi vil i den sammenheng peke på at stokken med rødlisteartene rosenjodskinn og rosenkjuke har knekt sammen i løpet av de siste to årene, og har forvitret mer. Det er derfor stor sannsynlighet for at stokken ikke vil være mulig å flytte uten at den helt eller delvis vil gå i oppløsning. Biofokus (Hofton 2012) omtaler dette forholdet i sin rapport og framhever i tillegg at gjenværende arealers bæreevne for arter reduseres:

Flytting av læger med forvaltningsviktige arter fra utbyggingsområdet til en av de nærliggende naturtypelokalitetene vil være avbøtende tiltak. Dette forutsetter imidlertid at lægrene er av en slik forfatning at flytting er mulig. I praksis vil det si at stokken må være relativt hard og lite nedbrutt. Mer nedbrutte stokker vil lett kunne gå i oppløsning ved forsøk på flytting vha. maskiner. Flytting av læger vil imidlertid ikke redusere negative effekter på (1) rike/våte vegetasjonstyper, (2) fragmentering, og (3) i form av redusert habitatareal (eldre/gammel skog). Sistnevnte vil føre til at mengde gamle trær og læger som «produseres» i området gjennom naturlig dynamikk blir re-dusert, dermed reduseres også områdets bæreevne for arter knyttet til slike elementer.

Biofokus' anbefalte buffersone på minimum 10 meter mot naturtypelokaliteter vil ikke bli realisert mot naturtypelokalitet 350 i sørøstlige deler av byggeområdet, der byggegrensen ser ut til å bli liggende innenfor/i kanten av naturtypelokaliteten. Dette vil sannsynligvis innebære inngrep i lokaliteten, inkludert påvirke forekomst av den truede arten klengekjuke i kanten av byggeområdet. Vi er også tvilende til at heving av kvaliteten på stien gjennom den østlige naturtypen er å anse som et avbøtende tiltak, da det lett vil føre til ytterligere inngrep i naturtypen.

Tiltaket kan *medføre lokal utryddelse* av den sterkt truede arten rosenjodskinn, siden denne ikke er funnet andre steder øst for Oslofjorden. Utbygging av området er således både i strid med kommuneplanens § 7 (se over) og sannsynligvis også målet i naturmangfoldlovens § 5 om at arter skal forekomme i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder.

Avsluttende kommentarer

Rådmannen peker på følgende:

Planmessig er det derfor også andre trusler mot Bergerskogen enn denne utbyggingen. Erfaringsmessig vil et skogsområde med denne beliggenheten og størrelsen bli utsatt for press. Truslene; fragmentering, slitasje og kanteffekter som nevnt ovenfor vil gjøre seg gjeldende over tid. Rådmannen er derfor usikker på om forvaltningsmålene i § 4 og § 5 vil oppnås, også med redusert utbygging, og dermed også om Bergerskogen er egnet for å ivareta disse.

Vi er delvis enig i disse vurderingene, men mener at man må ta vare på artene der de lever, og at Bergerskogen er et av de mest egnede områdene for å ivareta truede arter i skog på Nesodden hvis man gjennomfører helhetlig planlegging. Foreliggende reguleringsarbeid er uten en helhetlig plan og innebærer en bit for bit-utbygging av Bergerskogen. Vi viser i den sammenheng til at reguleringsplanen også medfører bygging av tilførselsvei og avkjørsel til et område som man ikke har igangsatt reguleringsarbeid for sør for Bergtunveien. Dette gjør det også vanskelig å ivareta vurderingene om samlet belastning i § 10 i naturmangfoldloven.

Vi vil også peke på at følgende argumentasjon for utbygging av området ut fra samfunnsmessige mål (§ 14 i naturmangfoldloven) ikke er holdbar:

Registreringen fastslår at rødlisteartene er sjeldne men konkluderer med at: «Selv om området må anses som ett av de mer verdifulle skogsområdene på Nesodden, og derfor har høy lokal til regional naturverdi, er det likevel ikke snakk om naturverdier som utmerker seg spesielt høyt verken i nasjonal eller regional målestokk.» Dette tilsier at det ikke er absolutt nødvendig å bevare alle lokalitetene fullt ut for å oppnå forvaltningsmålene når de veies opp mot andre interesser.

Dersom man bare skulle ta hensyn til områder med nasjonal og regional verdi på Nesodden ville det ikke vært mulig å opprettholde det biologiske mangfoldet, ei heller innfri § 4 og § 5 i naturmangfoldloven.

Med hilsen

Håkan Billing
leder NOF OA

Bård Bredesen (sign.)
leder NOF Nesodden lokallag